

Kjøbenhavnsposten.

Redigeret af J. F. Giödwad.

Udgiven og forlagt af A. P. Liunge.

13de Aarg.

Torsdagen d. 10. Januar 1839.

N°. 10.

Sorjendes, ifølge Kongelig allernaadigst Tilladelse, med Posten saavel i Danmark som i Hertugdømmerne.

Et Par Bemærkninger

til Læserne: „Nogle ville ved at høre dette Forflag
rygte med Hovedet“

Kjøbenhavnsposten Nr. 2.

(Indsendt.)

Nt Thorvaldsens Museum, naar det engang kommer
istand, fra Begyndelsen af skylder de Privates frivillige
Bidrag sin Tilværelse, vil unegtelig høre til dets skjøn-
neste Prydelser, og denne Oprindelse er det vel værd
at bevare i Erindringen.

Saadant lader sig imidlertid ikke positivt frem-
sætte ved et synligt Minde; thi hvorledes man end
vil opbygge Museet og hvor man end vil hense til
det, vil det dog af selve Bygningen ikke aabenbare sig,
at den er et nationalt Værk, fremstaaet ved de Dan-
skes Begeistring for Konsten og Kunstneren. Det er
og bliver fornemmelig Erindringen, hvoraf denne Kund-
skab skal øses. Hvad der med Hensyn til Valget og
Udseendet af Bygningen kan iagttages, er kun den ne-
gative Bestræbelse, at dette ikke kommer til at virke
forstyrrende paa denne Erindring. Vilde man saale-
des decorere nogle af Værelserne paa Christiansborg
Slot til et Museum og deri opstille Thorvaldsens
Værker, saa vilde visse Mindet om den folkelige
Oprindelse letteligen forsvinde, ligesom det nationale
Museum i saa Fald kun vilde være imaginært og uden
egenlig Eksistens, fordi Thorvaldsens Værker da i
Virkeligheden boede og byggede hos Landets Konge.
Naar derimod en særskilt Bygning indrettes til deri
ene at opbevare disse Værker og øvrige Kunstgenstande
og hvori de skulle have deres eget eiendommelige
Huus, saa kan det Nationale ved Foretagendet hverken
lide noget Skaar enten derved at den Bygning, hvis
Anvendelse til Museum nu er foreslaaet, for Tiden
hører til Christiansborg Slot og ligger i saammes
Nærhed, eller derved, at denne Bygning er en Gave
af Hs. Maj. Kongen. Paa Bidrag fra den kongelige
Kasse har man stedsse stiltiende gjort Regning og der-

ved har Ingen hidtil fundet Betænkning. Men i
hvad væsentligt forandrer det da Sagen, at Kongen
yder sit Bidrag ikke i Penge, men i en Bygning, der
er beqvem for Foretagendet, naar den ved de øvrige
Bidrag dertil bliver indrettet. Vel vil det, naar den
tilbudte Bygning bliver benyttet, stedsse være vitterligt,
at Landets Konge har havt Deel i Foretagendet; men,
hvad Grund skulde der være til at lægge noget som helst
Dølgemaal paa, at Kongen har deelt sit Folks Begei-
string for en stor Kunstner og hans berømte Værker.
Hvilken Adskillelse man for Resten kan ville drage
imellem Konge og Folk, saa er det dog aabenbart, at den-
ne Adskillelse mindst bør komme til Orde, hvor Talen
er om et stort Foretagende til Konstens Ære.

Men der ere andre og vistnok vægtigere Indven-
dinger, som kunne fremføres imod at afbenytte den af
Kongen tilbudte Bygning til et Museum. Det er na-
turligt, at dersom en ganske ny Bygning paa en be-
qvem Plads blev opbygget og indrettet paa den for
et saadant Niemed hensigtsmæssigste Maade og con-
strueret efter en for dette Foretagende lagt Plan, saa
maatte Inconvenienter kunne undgaaes, som nu nød-
vendigen maae frembyde sig, hvor en i et andet Niemed
opført Bygning skal omdannes til et Museum.
Det er saaledes unegteligt, at der vil mangle en smuk
regelmæssig Plads, som kan føre til Museets Hoved-
indgang og at dette stedsse vil tage sig temmelig ube-
tydeligt ud ved Siden af en saa colossal Bygning som
Christiansborg Slot. At der til Opførelsen af en ny
Bygning paa en hensigtsmæssig Plads savnes de for-
nødne Midler, er imidlertid temmelig afgjort og det
kunde derfor vel være, at der vanskeligen vil findes
noget andet Sted til et Museum, som ikke frembyder
flere og større Inconvenienter, end dette. Det turde
derhos være, at man i Almindelighed tillægger Byg-
ningens Skønhed og det Imposante ved den en større
Vægt end de efter Sagens nærværende Bestaffenhed
tilkomme.

Dersom her var Tale om at opføre en Bygning, der overhovedet skulde repræsentere den bildende Kunst, hvor altsaa ikke alene Thorvaldsens Bærker, men ogsaa de øvrige Konstgjensstande, som Landet eier, fornemlig den store kongelige Malerisamling, kunde finde en værdig Plads, saa vilde vi ansee det for uundgaaelig nødvendigt, at den fra Begyndelsen af blev opbyggt og konstrueret efter sit Niemed; thi den maatte da selv i alle sine baade ydre og indre Former være et Kunstværk. Her vilde Bygningens fulde Skjønhed og Høihed være nødvendig, fordi ogsaa den skulde være Konstens Repræsentant, idet den ved et colosalt Værk lod Architecturen komme til Orde og kom til at udgjøre ligesom et System for den Detail, som fandtes indenfor Murene. Men til at gøre en Anstrængelse, som den, der udfordres til et saadant Foretagende, er der for vort Land neppe overveiende Grund, og, saavidt vi vide, er dette, hvor interessant og vigtigt for Konsten det end kunde være, heller ikke under Ventilation. Skjønt nu et Museum af Thorvaldsens Gave vilde indslutte hvad der for den danske Kunst er af største Interesse og Vigtighed, nemlig selve Giverens verdensberømte Frembringelser, bliver Bygningen selv dog ikke Repræsentant for Konsten overhovedet eller for Thorvaldsens Muse; thi denne Muse bliver egenlig og udtømmende repræsenteret i selve Bærkerne. En smuk og elegant Bygning, at opstille dem i, er altid ønskelig, men nogen selvstændig Rolle i konsterisk Henseende har denne Bygning ikke. Selve Bærkerne ere det Væsenlige og Bygningen opfylder de nødvendige Betingelser, naar den afgiver et passende og værdigt Opbevaringssted for disse, en Fordring, som den tilbudte Bygning forekommer os, efter at være undergaaet de fornødne Forandringer, tilstrækkeligen at kunne fyldestgøre.

Skjønt det nu saaledes ikke er en æsthetisk Nødvendighed, at der konstrueres en ny Bygning og indrettes et Konstens Tempel til et Museum for Thorvaldsens Gave, saa erkender dog Enhver, at vi, hvis det kunde sættes i Værk, dermed ikke gjorde mere end vor Skyldighed. Men som Sagerne nu staae, have vi vistnok kun Balget imellem enten at modtage den kongelige Gave eller fremdeles at vente og haabe paa den Hjælp, som Tiden kunne bringe. Uanset, hvor uforsynligt det er, at Tiden virkelig vil bringe bedre Bilskaar, saa vilde det dog være høist uanstændigt, om man ved Modtagelsen af Thorvaldsens Gave endnu var saa flet forberedt, at man maatte lade sig nøie med at actere den og henlægge den indtil videre; ligesom det ikke bør tabes af Sigte, hvor vigtigt det er, at en fast og nogenlunde detailleret Plan for Værket og dets Indretning kan lægges og paabegyndes medens han endnu er her iblandt os og selv kan være med

derved. Hvor meget en Forhaling af Sagen endelig vil bidrage til at svække Interessen for Foretagendet hos Publicum, og hvor upolitisk den derfor er ogsaa i denne Henseende, det falder af sig selv i Dinene.

Nogle Bemærkninger og Betragtninger,

fnyttede til Herr Geerz's Raart over Solke- og Kirkesproget i Hertugdømmet Slesvig.

(Af en Bondesøn fra Lønderamt.)

(Fortsat.)

Smtrent lige saa urigtigt, som med Hensyn til Augustenborg, forholder det sig med Graasteen, hiin engelske Park, som Naturen har anlagt paa Nord-siden af Flensborgerfjord, og som Menneskene fandt smuk nok til at lade den blive uforandret. Flekken, som har 540 Beboere, betegnes som meer tydsk end dansk. Dersom ikke Hr. Geerz havde udgivet sit Raart fra Kiel, formodentlig selv hørte hjemme der eller et andet Sted i Holsten, og havde faaet sine Efterretninger fra fordums tydske Universitetsvenner, saa vilde vi paa den bitterste Maade afætte ham de Grunde, der have bevæget ham til at overføre denne grønne Klit paa det saa aldeles danske Landskab Sundevit, hvormed Graasteen har sin meste og næsten eneste Samqvem; men nu ville vi tage Alt i den bedste Mening og blot bede Hr. G. indstændig at besøge de Steder, vi paa Raartet gjennevandre og at opholde sig nogle saa Dage paa hvert Sted i Borgernes, ikke i Embedsmændenes Huse. De gjære og oplyste Sundevitter-Bønder var det nemlig, der først gennem deres Stænderdeputerede Alexander Jensen, som de klogelig valgte af deres egen Midte, søgte at gjenvinde deres Modersmaal dets tabte Rettigheder. Hvoraf skulde nu det lille Graasteen ved en saadan Omgivelse være blevet saa tydsk? Ja der prædikes rigtigt nok Tydsk i Slotskapellet, som er Byens Kirke, af Præsten i Agbøll, der har det besynderlige Hverd i sine tvende Kirker, at prædike i den ene Tydsk, i den anden Dansk; men de tydske Præstener have Graasteens Indbyggere maattet finde sig i at høre paa, uden at de have givet Slip paa deres Modersmaal, ligesaa godt som saa mange Tusinde andre slesvigiske Borgere og Bønder. Indsenderen er temmelig overbevist om, at der ikke iblandt hele Folkeantallet findes 20 indfødte Tydskere eller saadanne, som ville kunne tale enten Plattydsk, eller Høitydsk, uden først at have tillært det ved Siden af deres danske Modersmaal. De, som opmærksomt have fulgt Forhandlingerne om Sprog-sagen i den slesvigiske Stænderforsamling, ville let kunne forklare sig, hvorledes netop disse 2 smaa Byer komme